

25 Απριλίου, 1996

[ΝΙΚΗΤΑΣ, Δ/στής]

ΔΩΡΟΣ ΠΙΕΡΙΔΗΣ,

Αιτητής,

v.

ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΔΗΜΟΣΙΑΣ ΥΠΗΡΕΣΙΑΣ,

Καθ' ης η αίτηση.

(Υπόθεση Αρ. 788/94)

Δημόσιοι Υπάλληλοι — Προαγωγές — Αναδρομικότητα — Αποτελεί την εξαίρεση του κανόνα της *ex vius* ισχύος των περί προαγωγής πράξεων — Εφαρμογή του κανόνα και στην κριθείσα περίπτωση προαγωγής υπαλλήλου που επανήλθε στην υπηρεσία μετά την ανάκληση της αποπομπής του λόγω δραστηριοτήτων κατά το πραξικόπημα του 1974 — Περιστάσεις. 5

Ο αιτητής διαφώνησε με το χρόνο ισχύος της προαγωγής του σε Σύμβουλο/Γενικό Πρόξενο Α' της διπλωματικής υπηρεσίας φρονώντας ότι αυτή θα έπρεπε να ανατρέχει τουλάχιστον στο χρόνο λήψης της απόφασης περί επιστροφής των αποπεμφθέντων λόγω πραξικοπήματος υπαλλήλων και όχι να ισχύει μόνο από τότε που πράγματι ανέλαβε πάλι υπηρεσία ο αιτητής. 10

Το Ανώτατο Δικαστήριο, απορρίπτοντας την προσφυγή, αποφάσισε ότι: 15

- Καθοριστικός παράγων για την επίλυση του προβλήματος εν προκειμένω είναι η δικαστική απόφαση που έλαβε ο αιτητής στην άλλη προσφυγή του (*Πιερίδης v. Δημοκρατίας* (1985) 3 Α.Α.Δ. 1275). Αντικείμενό της ήταν η ακύρωση της άρνησης ή παράλειψης της Ε.Δ.Υ. να προωθήσει τον αιτητή στην επίδικη θέση. Η απόφαση δέχθηκε, σύμφωνα με τα προλεγόμενα, ότι δεν είχε τέτοιο δικαίωμα. Από το σχετικό απόσπασμα της απόφασης προκύπτει με καθαρότητα ότι δεν υπήρχε κανένα έρεισμα για τέτοια διεκδίκηση μέχρι την 31/1/80. Ούτε, παράλληλα, θα μπορούσε να γίνεται λόγος για αποκατάσταση του υπαλλήλου εξαιτίας παρα- 25

νομίας της διοίκησης.

5 Περαιτέρω το Δικαστήριο δε συμφώνησε πως η Ε.Δ.Υ. έκαμε κα-
κή χρήση της διακριτικής της εξουσίας μη προάγοντας τον αιτητή
από την ημερομηνία λήψης της απόφασης του Υπουργικού Συμ-
βουλίου. Για τον απλούστατο λόγο ότι η επαναπρόσληψή του
10 ήταν ακριβώς στη θέση που κατείχε, δηλαδή, Συμβούλου Β'. Και
δεν μπορούσε με το αντικειμενικό αυτό δεδομένο η αναδρομικό-
τητα να εκτείνεται και να καλύπτει το χρόνο εκείνο, όπως ζητήθη-
κε. Πέραν τούτου, ο ίδιος ο αιτητής υπέβαλε την αίτησή του για
προαγωγή, στις 14/12/93. Το ίδιο το Υπουργικό Συμβούλιο δεν εί-
χε εξουσία να προάξει τον αιτητή στη συνδυασμένη θέση. Την αρ-
μοδιότητα προς τούτο έχει η Ε.Δ.Υ.: Άρθρο 35(2)(α) του Ν. 1/90.

15 2. Η υπόθεση *Κυπριανίδης* δεν είναι συγκρίσιμη. Το πραγματικό της
υπόβαθρο είναι εντελώς διαφορετικό. Ο υπάλληλος είχε ασκήσει
τα καθήκοντα της θέσης στην οποία είχε προαχθεί για 4,5 χρόνια.
Ούτε υφίσταται έγκυρος παραλληλισμός με οποιαδήποτε άλλη
20 παράμετρο της υπόθεσης. Η απόφαση της Ε.Δ.Υ. εδώ ήταν λογι-
κά δυνατή στα πλαίσια των εξουσιών της. Και δεν πρέπει να λη-
σμονείται ότι ο βασικός κανόνας είναι πως οι προαγωγές γίνονται
με μελλοντική προοπτική. Και μόνο σε εξειδικευμένες περιπτώ-
σεις μπορεί να δικαιολογείται η απόκλιση.

25 *Η προσφυγή απορρίπτεται χωρίς έξοδα.*

Αναφερόμενες υποθέσεις:

30 *Kyprianides v. Republic (1965) 3 C.L.R. 519,*

Pierides v. Republic (1985) 3 C.L.R. 1275,

Βασιλείου v. Δημοκρατίας (1990) 3 Α.Α.Δ. 1382.

35 **Προσφυγή.**

Προσφυγή εναντίον της νομιμότητας της ημερομηνίας από την
οποία τέθηκε σε ισχύ η προαγωγή του στη συνδυασμένη θέση Σύμ-
βουλου ή Γενικού Προξένου Α' στη διπλωματική υπηρεσία της Δη-
40 μοκρατίας.

Ι. Νικολάου για Ε. Μαρκίδου, για τον Αιτητή.

Λ. Κουρσουμπά, Δικηγόρος της Δημοκρατίας, για την Καθ' ης η

αίτηση.

Cur. adv. vult.

ΝΙΚΗΤΑΣ, Δ.: Η επίδικη απόφαση έχει ληφθεί στις 23/5/94. Ο 5
αιτητής προάχθηκε στη συνδυασμένη θέση Συμβούλου ή Γενικού
Προξένου Α' στη διπλωματική υπηρεσία της Δημοκρατίας. Η προ-
αγωγή έγινε κατ' εφαρμογήν της παραγράφου (α) του άρθρ. 35(2)
των περί Δημόσιας Υπηρεσίας Νόμων 1990 έως 1994 και των πε- 10
ρί Δημόσιας Υπηρεσίας (Γενικών) Κανονισμών του 1991, που διέ-
πουν τις προαγωγές μεταξύ συνδυασμένων θέσεων ή τάξεων. Στην
απόφαση δόθηκε αναδρομική δύναμη από 1/11/93. Ο αιτητής δε
στρέφεται κατά της προαγωγής. Αμφισβητεί μόνο τη νομιμότητα
της ημερομηνίας από την οποία τέθηκε σε ισχύ. Είναι η ουσία της 15
υπόθεσής του ότι η ορθή χρονική αφετηρία έπρεπε να ήταν τουλάχιστον η 22/4/93 ή άλλη προγενέστερη χρονολογία.

Η σύντομη αναδρομή στη σταδιοδρομία του αιτητή, θα φανερώ-
σει τα αίτια της διαφοράς και θα διαγράψει συνάμα το πλέγμα των 20
περιστάσεων που οδήγησαν στην κατάθεση της υπό κρίση προσφυ-
γής. Πρωτοδιορίστηκε στις 18/5/61 στη θέση Γραμματέα Β' και από
1/5/65 κατέλαβε τη θέση Γραμματέα Α'. Την 1/12/71 διορίστηκε
Σύμβουλος Β'. Τη θέση αυτή κατείχε μέχρι την απόλυσή του από το
Υπουργικό Συμβούλιο στις 31/1/80. Ο αιτητής είχε αποπεμφθεί με 25
βάση τις διατάξεις των άρθρ. 6 και 7 του περί Συντάξεων Νόμου,
Κεφ. 311, για λόγους δημοσίου συμφέροντος αναγόμενους στις
δραστηριότητές του κατά το πραξικόπημα. Ο αιτητής βρισκόταν
τότε στην τελευταία βαθμίδα της κλίμακας Α10, που αργότερα
αναβαθμίστηκε σε Α11 και Α12 δυνάμει των διατάξεων των νόμων
περί Προϋπολογισμού των ετών 1981 και 1982 αντίστοιχα. 30

Η αποπομπή του αιτητή από τη δημόσια υπηρεσία ανακλήθηκε
από 22/4/93 με νεώτερη απόφαση του Υπουργικού Συμβουλίου της
ίδιας ημερομηνίας. Η ανακλητική πράξη χρησιμοποιεί τις λέξεις 35
“από σήμερα” στις οποίες ο αιτητής βάσισε ένα από τα κύρια επι-
χειρήματά του για να επιτύχει ακύρωση της επίδικης απόφασης.

Ο αιτητής επέστρεψε στη θέση του την 1/11/93. Προηγήθηκε επι-
στολή από το Γραμματέα του Υπουργικού Συμβουλίου ημερ. 40
6/10/93 στον αιτητή μέσω των δικηγόρων του με την οποία τον κα-
λούσε να αναλάβει τα καθήκοντα της θέσης που κατείχε όταν τερ-
ματίστηκαν οι υπηρεσίες του από την πιο πάνω ημερομηνία. Στις
14/12/93 ο ίδιος ζήτησε γραπτώς από τον Πρόεδρο της Επιτροπής
Δημόσιας Υπηρεσίας να προαχθεί στην επίδικη θέση εφόσον,

5 όπως αναφέρει στην επιστολή του “ευρίσκομαι εις την θέση του Συμβούλου Β’ από του 1969 και εις το top scale της ίδιας θέσεως από του 1974 και.....” Ο αιτητής δέχθηκε την προσφορά για προαγωγή, αλλά επιφύλαξε τα δικαιώματά του αναφορικά με την ημερομηνία ισχύος της.

10 Ας σημειωθεί περαιτέρω ότι το θέμα της αναδρομικότητας της προαγωγής απασχόλησε το Υπουργείο Εξωτερικών, που προτού προβεί σε σύσταση, πήρε γνωμάτευση από το Γενικό Εισαγγελέα της Δημοκρατίας, που διαβιβάστηκε στην Επιτροπή. Η σύσταση έγινε στις 11/3/94 από το Γενικό Διευθυντή του Υπουργείου που βεβαίωσε πως συνέτρεχαν οι τρεις προϋποθέσεις που ήταν απαραίτητες για την άνοδο του αιτητή στην επίδικη θέση.

15 Η πρώτη ενότητα επιχειρημάτων που ανέπτυξε ο δικηγόρος του αιτητή έχει ως άξονα τη θέση ότι η Επιτροπή, προσδιορίζοντας το χρόνο της προαγωγής, άσκησε λανθασμένα τη σχετική της διακριτική εξουσία. Ουσιαστικά η εισήγηση είναι πως αυτή μπορούσε να πραγματοποιηθεί οποτεδήποτε μεταξύ 1/8/74 και της ημερομηνίας της απόλυσής του την 31/1/80. Την 1/8/74 είχε συμπληρώσει 20 την απαιτούμενη περίοδο υπηρεσίας για την ανέλιξη του και ήταν μισθολογικά στο ανώτερο σημείο της Α10. Από τότε μέχρι την αποπομπή του την 31/1/80 εκτελούσε τα καθήκοντα Γενικού Προξένου Β’ ή Συμβούλου Β’ χωρίς να τύχει προαγωγής.

25 Οι δικηγόροι του αιτητή παραλλήλισαν την περίπτωσή του με την υπόθεση *Κυπριανίδης v. Επιτροπής Δημόσιας Υπηρεσίας* (1965) 3 Α.Α.Δ. 519. Επίσης αναφέρθηκαν στο παρακάτω απόσπασμα από τα Πορίσματα Νομολογίας του Σ.τ.Ε. 1929 έως 1959 30 στη σελ. 358, για να προωθήσουν την άποψη ότι είναι επιτρεπτή η αναδρομική προαγωγή στην έκταση που η παράλειψη διενέργειας της προαγωγής οφείλεται στη διοίκηση:

35 “Η αναδρομική όμως προαγωγή είναι επιτρεπτή οσάκις ενεργείται επί σκοπώ επανορθώσεως παρανομιών γενομένων εις βάρος υπαλλήλου εν τω παρελθόντι...”

40 Οπωσδήποτε, όμως, όπως προχώρησε ο συλλογισμός, ο αιτητής έπρεπε να είχε προαχθεί από την ημερομηνία της απόφασης του Υπουργικού Συμβουλίου (22/4/93) που η απόλυσή του είχε αρθεί. Και δεν ευσταθεί το αντεπιχείρημα της καθής πως ενήργησε μέσα στα όρια της διακριτικής της εξουσίας καθορίζοντας αναδρομική χρονονομία που να συμπίπτει με το χρόνο που επέστρεψε και άρχισε να προσφέρει υπηρεσίες. Ο αιτητής για την δμνην αυτή

περίοδο κρατήθηκε μακριά από τα καθήκοντα της θέσης χωρίς δική του υπαιτιότητα. Έχει επίσης λεχθεί ότι η επιστολή Οκτωβρίου 93 - με την οποία ζητήθηκε από τον αιτητή να αναλάβει καθήκοντα από 1/11/93 - δεν είναι εκτελεστή πράξη, αλλά πράξη εκτέλεσης της ανακλητικής απόφασης. Αυτό αποτελεί απάντηση στη θέση της κας Κουρσουμπά ότι η πιο πάνω επιστολή έχει εκτελεστό χαρακτήρα και έπρεπε να είχε προσβληθεί ανεξάρτητα. 5

Ένα άλλο επιχείρημα συνδέθηκε με την εγκύκλιο αρ. 372 ημερ. 12/6/75 (Παράρτημα 9). Η εγκύκλιος ρύθμιζε τις προαγωγές σε συνδυασμένη κλίμακα. Η παράγραφος β(Ι) πρόβλεπε πως η προαγωγή σε τέτοια κλίμακα μπορούσε να πραγματοποιηθεί μόνο εφόσον ο υπάλληλος για τα δύο τελευταία χρόνια ήταν αποδεδειγμένα “εξαιρετικής αξίας και ικανότητας”. Και η παράγραφος (β)(ΙΙ) ότι σε οποιαδήποτε άλλη περίπτωση ο υπάλληλος έπρεπε να βρίσκεται στην κορυφή της μισθολογικής κλίμακας και να κριθεί από κάθε άποψη από την Επιτροπή Δημόσιας Υπηρεσίας κατάλληλος για προαγωγή. 10 15

Βεβαίως ο συνήγορος υπέβαλε ότι, κατά παράβαση των πιο πάνω διατάξεων, δεν κρίθηκε καθόλου η καταλληλότητα του αιτητή για προαγωγή μετά τις 15/7/75. Συνεπώς η Ε.Δ.Υ. όφειλε να επανορθώσει την παράλειψη ή παρανομία όπως την αποκάλεσε. Αυτό μπορούσε να γίνει μόνο με την πρόσδοση αναδρομικότητας στην προαγωγή από τότε. Η θέση που πήρε ο συνήγορος κατά τις διευκρινίσεις προδίνει αντιφατικότητα. Παραπονέθηκε ότι την 11/1/75 ο αιτητής κρίθηκε με την εγκύκλιο 372, που ήταν μεταγενέστερη. Αντιπαράτέθηκε πως τότε ήταν σε ισχύ - και με αυτή κρίθηκε - η εγκύκλιος αρ. 1387 ημερ. 6/4/57, παράρτημα 8. Το παράρτημα 9 ίσχυε από τον Ιούνιο του 1975 μέχρι το 1980. Και καταχωρήθηκε για να δείξει, όπως είπε η κα Κουρσουμπά, πως ο αιτητής δε θεωρήθηκε κατάλληλος για προαγωγή για την περίοδο εκείνη με βάση τη νεώτερη εγκύκλιο. 20 25 30

Η άλλη ενότητα των δικανικών συλλογισμών του δικηγόρου του αιτητή περιστράφηκε γύρω από το άρθρ. 6 του Συντάγματος και το άρθρ. 14 της Σύμβασης της Ρώμης για τα ανθρώπινα δικαιώματα, που κυρώθηκε με το ν. 39/62 και αποτελεί έτσι τμήμα του εσωτερικού μας δικαίου. Έγινε επίκληση του άρθρου 14 σε συνδυασμό με τις διατάξεις του άρθρ. 1 του Πρωτοκόλλου 1 της Σύμβασης. Είναι γενικά η θέση του αιτητή πως παραβιάστηκε η παραπάνω διάταξη γιατί “δεν έτυχε προαγωγής το 1974 όταν πληρούσε όλα τα προσόντα, και δεν έτυχε αναδρομικής προαγωγής ούτε 19 χρόνια μετά, που αποκαταστάθηκε η νομιμότητα και ανακλήθηκε 35 40

η πράξη και/ή απόφαση τερματισμού των υπηρεσιών του για λόγους δημοσίου συμφέροντος “.

5 Για να αντιληφθούμε τη θέση της καθής είναι απαραίτητο να παραθέσουμε τα υπόλοιπα στοιχεία που συνθέτουν το ιστορικό της διένεξης. Στις 11/1/75 το Υπουργείο Εξωτερικών σύστησε 7 υπαλλήλους που κατείχαν τη θέση Συμβούλου Β' για προαγωγή σε Σύμβουλο Α' οι οποίοι και προάχθηκαν από 15/7/75. Ο αιτητής δε συστήθηκε. Ο λόγος γιαυτό ήταν η εκκρεμότητα υπόθεσης εναντίον του για ανυπακοή και άλλα πειθαρχικά παραπτώματα. Ο αιτητής αμφισβήτησε την απόφαση με την προσφυγή αρ. 60/76. Η απόφαση είναι δημοσιευμένη με τα στοιχεία *Πιερίδης ν. Δημοκρατίας* (1985) 3 Α.Α.Δ. 1275. Η προσφυγή είχε απορριφθεί. Κρίθηκε πως ο αιτητής απώλεσε το έννομο συμφέρον του για προαγωγή για δύο λόγους: ότι (α) απέσυρε τη μεταγενέστερη προσφυγή του με αρ. 88/80 που στρεφόταν κατά της νομιμότητας της απόλυσής του και (β) αποδέχθηκε οικειοθελώς σύνταξη που υπολογίστηκε σύμφωνα με την προϋπηρεσία του.

20 Με βάση τα στοιχεία αυτά διατυπώθηκε η άποψη ότι ορθά ο αιτητής δε θεωρήθηκε κατάλληλος σε κανένα χρονικό σημείο από τον Αύγουστο του 1974 μέχρι τον Ιανουάριο του 1980. Η δικηγόρος της καθής υπέβαλε ότι η εισήγηση για προαγωγή από 22/4/93 δεν ευσταθεί. Ήδη αναφέρθηκε στο επιχείρημα που πρόβαλε. Περαιτέρω
25 λέχθηκε ότι η αρμοδιότητα για διορισμό ή προαγωγή ανήκει, σύμφωνα με το άρθρ. 37 του ν. 1/90 στην Ε.Δ.Υ. και όχι στο Υπουργικό Συμβούλιο, το οποίο απλώς διαβίβασε την απόφασή του στον Πρόεδρο της Ε.Δ.Υ. “για ενημέρωση και για τις δέουσες ενέργειες”.

30 Καθοριστικός παράγων για την επίλυση του προβλήματος είναι η παραπάνω δικαστική απόφαση. Θα υπομνήσω εδώ ότι αντικείμενό της ήταν η ακύρωση της άρνησης ή παράλειψης της Ε.Δ.Υ. να προωθήσει τον αιτητή στην επίδικη θέση. Η απόφαση δέχθηκε, σύμφωνα με τα προλεγόμενα, ότι δεν είχε τέτοιο δικαίωμα. Από το
35 παρακάτω απόσπασμα της απόφασης προκύπτει με καθαρότητα ότι δεν υπήρχε κανένα έρεισμα για τέτοια διεκδίκηση μέχρι την 31/1/80. Ούτε, παράλληλα, θα μπορούσε να γίνεται λόγος για αποκατάσταση του υπαλλήλου εξαιτίας παρανομίας της διοίκησης:

40 “Moreover the applicant in accepting his pension as calculated on the basis of the salary emoluments pertaining to the position he held in the service without taking into account any possible increase in salary through the promotion that he might have had as claimed in the present recourse, was acting without any

reservation and consequently depriving himself of any legitimate interest. He was thereby abandoning impliedly to say the least, all other claims that he might have had, had he stayed on in the service. He, in other words, abandoned his legitimate interest in the present recourse by stopping being a civil servant without any reservation. 5
There was indeed a recognition by him of this legal situation.”

Περαιτέρω δε συμφωνώ πως η Ε.Δ.Υ. έκαμε κακή χρήση της διακριτικής της εξουσίας μη προάγοντας τον αιτητή από την ημερομηνία λήψης της απόφασης του Υπουργικού Συμβουλίου. Για 10
τον απλουστάτο λόγο ότι η επαναπρόσληψή του ήταν ακριβώς στη θέση που κατείχε, δηλαδή, Συμβούλου Β'. Και δεν μπορούσε με το αντικειμενικό αυτό δεδομένο η αναδρομικότητα να εκτείνεται και να καλύπτει το χρόνο εκείνο, όπως ζητήθηκε. Πέραν τούτου, ο 15
ίδιος υπέβαλε την αίτησή του για προαγωγή, όπως θα θυμόμαστε, στις 14/12/93 και ακολούθησε η διαδικασία που έχω περιγράψει. Το ίδιο το Υπουργικό Συμβούλιο δεν είχε εξουσία να προάξει τον αιτητή στη συνδυασμένη θέση. Την αρμοδιότητα προς τούτο έχει η Ε.Δ.Υ.: άρθρ. 35(2)(α) του ν. 1/90. Βλέπε επίσης **Στέλιος Βασιλείου v. Κυπριακής Δημοκρατίας μέσω Ε.Δ.Υ.** (1990) 3 Α.Α.Δ. 1382. 20
Η υπόθεση **Κυπριανίδης** δεν είναι συγκρίσιμη. Το πραγματικό της υπόβαθρο είναι εντελώς διαφορετικό: Ο υπάλληλος είχε ασκήσει τα καθήκοντα της θέσης στην οποία είχε προαχθεί για 4,5 χρόνια. Ούτε υφίσταται έγκυρος παραλληλισμός με οποιαδήποτε άλλη παράμετρο της υπόθεσης. Η απόφαση της Ε.Δ.Υ. εδώ ήταν λογικά 25
δυνατή στα πλαίσια των εξουσιών της. Και δεν πρέπει να λησμονείται ότι ο βασικός κανόνας είναι πως οι προαγωγές γίνονται με μελλοντική προοπτική. Και μόνο σε εξειδικευμένες περιπτώσεις μπορεί να δικαιολογείται η απόκλιση: Πορίσματα Νομολογίας του Σ.τ.Ε. 1929 έως 1959 σελ. 358. 30

Το άρθρ. 6 του Συντάγματος εστιάζεται σε δυσμενείς διακρίσεις μεταξύ των κοινοτήτων. Δεν έχει σχέση με την υπόθεση. Η παραβίαση του άρθρ. 14 της Σύμβασης (που έχει κάποια αντιστοιχία με το άρθρ. 28(2) του Συντάγματος) δε συγκεκριμενοποιήθηκε. 35
Ενώ το άρθρ. 1 του Πρωτοκόλλου 1 ούτε από μόνο του ούτε σε συνδυασμό με το άρθρ. 14 δε φαίνεται να συνδέεται με την παρούσα περίπτωση. Εν πάση περιπτώσει η γενικότητα του ισχυρισμού τον καθιστά ανεπίδεκτο δικαστικής εκτίμησης. 40

Η προσφυγή απορρίπτεται. Χωρίς έξοδα.

Η προσφυγή απορρίπτεται. Χωρίς έξοδα.